

Ucz się języka sąsiada – podejścia do kształcenia językowego w edukacji przedszkolnej

Lerne die Sprache des Nachbarn – Ansätze der Sprachförderung in der Kita

„Groß für Klein - Duzi dla małych” – Jelenia Góra, 26.01.2018

[...] najlepszymi rozwiązaniami metodycznymi i metodologicznymi w zakresie kształcenia językowego i badań językowych są takie, które okazują się najbardziej skuteczne w realizacji celów ustalonych na podstawie potrzeb indywidualnych uczących się w określonym kontekście społecznym. (ESOJK, str. 124)

[...] für das Lehren, Lernen und Erforschen von Sprachen diejenigen Methoden eingesetzt werden, die als die effektivsten gelten, um die Ziele zu erreichen, auf die man sich in Hinblick auf die Bedürfnisse der einzelnen Lernenden in ihrem sozialen Kontext geeinigt hat. (GER, S. 140)

Tematyka wykładu

Badania nad wczesną edukacją językową

Koncepcje kształcenia

Pierwszy język obcy

Thematische Schwerpunkte

Forschungen im Bereich des frühen
Fremdsprachenlernens

Konzeptionen des Fremdsprachenlernens

Die erste Fremdsprache

Pierwszy etap / Erste Phase

- Wczesna edukacja językowa a rozwój poznawczy
- Wczesny start a lepszy poziom opanowania języka obcego
- Frühes Fremdsprachenlernen und kognitive Entwicklung
- Frühbeginn und bessere Lernergebnisse

Krytyczny wiek w nauce języka obcego:

dzieci uczą się języka obcego w sposób naturalny, tak jak języka ojczystego. Najlepszy okres to wiek od 4 do 8 roku życia.

→ **Opanowanie bezbłędnej wymowy**

Kritische Phase für das Sprachenlernen:

Kinder lernen eine fremde Sprache automatisch, wie ihre Muttersprache. Zwischen dem 4. und 8. Lebensjahr kann eine fremde Sprache besonders effektiv erworben werden.

→ **die fehlerhafte Aussprache**

Drugi etap / Zweite Phase

- Uwrażliwienie na obcą kulturę
- Otwartość i tolerancja
- Rola czynników emocjonalnych
- Pozytywny wpływ na rozwój sprawności intelektualnych

- Interkulturelle Sensibilisierung
- Offenheit und Toleranz
- Emotionen als wichtige Einflussfaktoren
- Fremdsprachenlernen und intellektuelle Fähigkeiten

Rozwój świadomości metajęzykowej

→ dzieci porównują język obcy z językiem ojczystym i tworzą własne reguły językowe

Förderung der metasprachlichen Bewusstheit

→ Kinder machen Vergleiche zwischen der Muttersprache und Fremdsprache und konstruieren ihre eigenen Sprachregeln

Trzeci etap / Dritte Phase

- Autonomia uczenia się
- Wpieranie wielojęzyczności
- Integracja modeli kształcenia
- Rola obrazu graficznego

- Lernerautonomie
- Förderung der Mehrsprachigkeit
- Verknüpfung von verschiedenen Modellen
- Die Rolle des Schriftbildes

Koncepcje kształcenia

Koncepcje tradycyjne

Spotkania z językiem

Imersja językowa

Zintegrowane nauczanie przedmiotowo-
językowe - CLiL

Unterrichtsansätze

Traditionelle Ansätze (Lernen)

Begegnungssprachen-Konzepte

Immersion

CLiL-Ansatz

Koncepcje tradycyjne Traditionelle Ansätze

Systematyczna nauka języka obcego

→ zdefiniowany dobór treści nauczania
nauczanie zorientowane na wyniki

Systematischer Fremdsprachenunterricht

→ festgelegte Unterrichtsinhalte
Ergebnisorientierung
(geschlossenes Curriculum)

Koncepcje tradycyjne Traditionelle Ansätze

Nauczanie tematyczno-językowe

→ dobór treści nauczania przez nauczyciela,
nauczanie zorientowane na wyniki

Themenorientierter Fremdsprachenunterricht

→ die Lehrpersonen sind für die Auswahl der
Unterrichtsinhalte zuständig,
Ergebnisorientierung
(offenes Curriculum)

Koncepcje spotkań z językiem

Begegnungssprachen-Konzept

Ucz się języka sąsiada

→ duża swoboda w doborze treści nauczania,
nauka w autentycznych kontekstach
komunikacyjnych

Lerne Sprache des Nachbarn

→ große Gestaltungsfreiheit bei der Auswahl der
Unterrichtsinhalte,
Fremdsprachenlernen in authentischen,
kommunikativen Kontexten

Koncepcje spotkań z językiem

Begegnungssprachen-Konzepte

Spotkanie z językiem/językami

→ uwrażliwienie na języki obce i obcą kulturę

Begegnung mit fremden Sprachen

→ Sensibilisierung für fremde Sprachen und
Kulturen

Koncepcje spotkań z językiem

Begegnungssprachen-Konzept

Language awareness

→ rozwój świadomości językowej

Language awareness

→ Förderung von Sprachbewusstheit

Imersja językowa

Immersion

„Zanurzenie” w języku obcym

→ języku obcym jest środkiem porozumiewania się na zajęciach,
poprzez język obcy dzieci poznają świat

„Eintauchen” in eine Fremdsprache

→ die fremde Sprache ist die Umgangssprache und Arbeitssprache,
in der Fremdsprache lernen die Kinder neue Inhalte

Dyskusja / Diskussion

- Wybór języka obcego
  - Efektywność nauczania
  - Kontynuacja nauczania
  - Kwalifikacje nauczycieli
-
- Welche Fremdsprache?
  - Lerneffektivität
  - Kontinuität des Sprachenlernens
  - Lehrerausbildung

Systematyczna nauka
języka obcego
kontra
Koncepcje spotkań z
językiem

Systematischer
Fremdsprachenunterricht
vs.
Begegnung mit
Fremdsprachen

Integracja modeli

- Świadomość językowa
- Świadomość kulturowa
- Motywacja do nauki języka
- Indywidualizacja nauczania
- Zintegrowane nauczanie przedmiotowo-językowe
→ CLiL

Integrative Ansätze

- Sprachbewusstheit
- Kulturbewusstheit
- Förderung der Motivation beim Lernen
- Individualisierung des Lernprozesses
- Content and Language Integrated Learning
→ CLiL

Jakiego języka obcego uczyć jako pierwszego?

Język wiodący

Wielojęzyczna komunikacja

Język sąsiada

Welche Fremdsprache zuerst lernen?

Leitsprachenmodell

Mehrsprachige Kommunikation

Nachbarsprache

„Groß für Klein - Duzi dla małych” - Jelenia Góra, 26.01.2018